

શીલ શ્રુતમ્

સરદાર પટેલ વિશ્વવિદ્યાલયનું માસિક વૃત્તપત્ર
વર્ષ: ૨૧ અંક: ૧ જુલાઈ ૨૦૧૦ - આષાઢ ૨૦૬૬ સંગ અંક: ૨૨૨

સંપાદકો : પરમ પાઠક + મદનમોહન શર્મા + નિરંજન પટેલ + સોનલદે દેસાઈ + ઉજ્જવલ ત્રિવેદી + મનીષ સોલંકી

નવનિયુક્ત કુલપતિ : પ્રો. હરીશ પાઠ

વિદ્યાચલેતા કુલપતિ : ડૉ. બી. જી. પટેલ

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ તરીકે ગુજરાત સરકારના ફાર્માસ્યુટિકલ્સ અને બાયો ટેકનોલોજીના સલાહકાર પ્રો. હરીશ પાઠની નિમણૂક થઈ છે. ભારત માતાના પનોતા પુત્ર સરદાર પટેલના નામ સાથે સંકળાયેલી અને એમની જ ભૂમિમાં છેલ્લા સાડા પાંચ દાયકાથી કાર્યરત આ યુનિવર્સિટીના ચૌદમા કુલપતિ તરીકેનો કાર્યભાર એમારે પહેલી જુલાઈથી સંભાળી લીધો છે. આ સાથે યુનિવર્સિટીનું સુકાન કોણ સંભાળશે ? એવી આતુરતાનો અંત આવ્યો છે ને નવલી આશાઓનો, શક્યતાઓનો સંચાર થયો છે.

પ્રો. પાઠ દેશ અને દુનિયાની મહાન વિદ્યાસંસ્થાઓ અને સંશોધન કેન્દ્રોનો બહોળો અનુભવ ધરાવે છે. અમદાવાદની બી.વી. પટેલ ફાર્માસ્યુટિકલ એન્લ્યુકેશન એન્ડ રીસર્ચ ડેવલપમેન્ટ સેન્ટર તેમજ એન.આઈ.પી.ઈ.આર. (અમદાવાદ) જેવી સંસ્થાઓના તેઓ ડાયરેક્ટર છે. વીસમી સદીના છેલ્લા બે દાયકાઓ દરમિયાન એમારે અમેરિકાની ટેમ્પલ યુનિવર્સિટી (ફિલાડેલ્ફિયા), યુનિવર્સિટી ઓફ શિકાગો તેમજ નોર્થ વેસ્ટ યુનિવર્સિટી ખાતે સંશોધક અને નિર્દેશક તરીકે કામગીરી બજાવી છે. વળી, ૧૯૯૬ થી ૨૦૦૧ દરમિયાન એમ. એસ. યુનિવર્સિટી, વડોદરા ખાતે પ્રોફેસર તરીકે સેવાઓ આપી છે. પોતાની કારકિર્દીના ઉષ્કાળ - ૧૯૭૭-૭૮માં પ્રો. હરીશ પાઠ આપણી સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના બાયો સાયન્સિસ વિભાગમાં વ્યાખ્યાતા તરીકે જોડાયા હતા, ને હવે આ જ યુનિવર્સિટીને કુલપતિ તરીકેનું નેતૃત્વ પુરું પાડવા પુનઃ તેઓ આ વિદ્યાક્ષેત્રમાં પધાર્યા છે.

કોષ વિજ્ઞાન, બાયો ટેકનોલોજી અને ફાર્માકોજીનેટીક્સ ક્ષેત્રના વૈજ્ઞાનિક, સંશોધન અને વિદ્યા જગતના વૈશ્વિક અને સ્થાનિક પ્રવોહોના પંડિત એવા પ્રો. પાઠે આ ભૂમિની નાડ પારખીને, સૌને સાથે રાખીને ઉત્કૃષ્ટ વિદ્યાકીય વાતાવરણ સર્જવાનો નિર્ધાર વ્યક્ત કર્યો છે. આજે વિદ્યાક્ષેત્રે આપણે ત્યાં વિદેશી યુનિવર્સિટીઓના પ્રવેશના પડઘમ વાગી રહ્યા છે ત્યારે કુલપતિની આ દષ્ટિ અને નિસ્બત અત્યંત પ્રસ્તુત છે. આજે દેશ અને દુનિયામાં આપણી યુનિવર્સિટીની આગવી ઓળખ છે. અધ્યાપન-અધ્યયન, સંશોધન તેમજ સમાજપયોગી વિસ્તરણકાર્યના ક્ષેત્રે આપણી યુનિવર્સિટીની કેટલીક ઉજ્જવળ પરંપરાઓ છે. આ પરંપરાઓનો વિસ્તાર થાયને સાથે સાથે

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીનું સુકાન સંભાળવું એ રથયાત્રાના ઉત્સવમાં ભગવાન જગન્નાથનો રથ ખેંચવા જેવું કાર્ય છે. આ રથ ખેંચવો એ જીવનની સાર્થકતા છે. વળી, આ રથ ક્યારેય અટકતો નથી. હા, એ ખેંચનારા સદ્ભાગી દષ્ટિવંત જનો બદલાતા રહે છે.

આપણી આ આગવી, અનોખી સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીરૂપી જગન્નાથના રથને ૧૭ મે ૨૦૦૭ થી ૧૬ મે ૨૦૧૦ સુધી ત્રણ વર્ષ માટે પ્રો. ભરતભાઈ જી. પટેલે ખેંચ્યો. તેઓ આપણી સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના તેરમા કુલપતિ હતા. ૧૯ સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૫ થી જ એમારે તત્કાલીન કુલપતિ ડૉ. પી. જે. પટેલના અનુગામી તરીકે કાર્યકારી કુલપતિ તરીકે યુનિવર્સિટીને માર્ગદર્શન પુરું પાડ્યું હતું.

દરેક યુનિવર્સિટીનો એક આત્મા હોય છે. યુનિવર્સિટીના કુલપતિને તેમજ આંતરયાત્રા કરી રહેલા સૌ કોઈને યુનિવર્સિટીના આ આત્માની ઝાંખી કે પ્રતીતિ થતી હોય છે. કુલપતિશ્રી આ આત્મા સાથે અનુસંધાન સાધે છે. ને સ્થળ, કાળની આવશ્યકતા અનુસાર સન્નિષ્ઠ રીતે યુનિવર્સિટીના અને વ્યાપક જન હિતમાં પોતે ચોક્કસ ભૂમિકા ભજવે છે.

વિદ્યાજગતના સંક્રાન્ત સમયમાં પ્રો. બી. જી. પટેલ આ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ નિયુક્ત થયા. આપણી યુનિવર્સિટીમાં આમૂલ પરિવર્તનો - યુ.જી., પી.જી. તમામ ક્ષેત્રે સેમેસ્ટર સીસ્ટમ, ચોઈસ બેઝડ કેડિટ સીસ્ટમ - ને અમલી બનાવવામાં એમારે ગુજરાતભરમાં પહેલ કરી. વળી, એમનું સ્વપ્ન હતું અદ્યતન પરીક્ષા ભવન. યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાઓ એક જ ભવનમાં ઉત્તમ રીતે લેવાય એ માટે અદ્યતન સુવિધા યુક્ત ભવન નિર્માણ કરવાનું સ્વપ્ન આજે પૂર્ણ થવાના અંતરે છે.

પ્રો. બી. જી. પટેલના કાર્યકાળ દરમિયાન અનુસ્નાતક કોમ્પ્યુટર વિભાગનું ૨૦૦૯થી અમેરિકાની પેન્સિલ્વેનિયા સ્ટેટ યુનિવર્સિટી સાથે એક એમ.ઓ.યુ. થયું. એ અનુસાર વિદ્યાર્થી બે વર્ષ આપણે ત્યાં અને બીજા બે વર્ષ અમેરિકા ખાતે અભ્યાસ કરે. તેને ત્યાંની બી.એસ.સી. ઈન આઈટીની પદવી મળે. વિદેશની યુનિવર્સિટી સાથેનો આ સહયોગ એક સીમાચિહ્ન રૂપ ગણાય. ડૉ. બી.જી. પટેલના કાર્યકાળ દરમિયાન આપણી યુનિવર્સિટીને યુજીસી એકેડેમિક સ્ટાફ કોલેજ પ્રાપ્ત થઈ.

હવે ડૉ. બી. જી. પટેલનો આપણી યુનિવર્સિટીના તેરમા કુલપતિ તરીકેનો

शिक्षा : बुनियादी मूल्यों के जतन की चुनौती...

भारतीय शिक्षा-पद्धति और शिक्षा-दीक्षा-व्यवस्था के बुनियादी ढांचे का स्वरूप युगों से गौरवप्रद और गरिमामय समझा जाता रहा है। दरअसल, पुरातनकाल से ही शिक्षा-दीक्षा की गरिमा को कुछ बुनियादी मूल्यों के साथ जोड़ा गया है। शिक्षार्थी-विद्यार्थी को बचपन से ही एक सबक यह दिया जाता है कि शिक्षा वही है जो कि विद्या पाने वाले में विनय का संचार करे। 'विद्या ददाति विनयं...' का मूलभूत सिद्धान्त भले ही किसी को कुछ मायनों में रास न आए पर यह वही बुनियादी मूल्य है जिसके बलबूते पर बापू 'महात्मा' की गरिमा हासिल करते हैं और अहिंसात्मकता का रास्ता अपनाकर दुनिया का मुश्किल से मुश्किल लक्ष्य पा लेने में सफल हो जाते हैं। विनयशीलता की ताकत का इससे अच्छा प्रमाण शायद और कोई नहीं हो सकता। शिक्षा-दीक्षा के इसी बुनियादी मूल्य के सिक्के का दूसरा पहलू है- अहं का त्याग। कारण कि विनय और अहं एक-दूसरे के बिल्कुल विपरीत हैं और इसी के साथ एक तीसरा महत्वपूर्ण मूल्य है-सहिष्णुता। सहनशीलता और धैर्य के अभाव में अहं के त्याग की कल्पना करना भी संभवतः बेकार है।

आज के दौर में, पीढ़ियों के बीच के अन्तराल यानी कि 'जनरेशन गेप' के कारणों की तह में जाएं तो शिक्षा-दीक्षा के इन बुनियादी मूल्यों के जतन पर भी विचार करना जरूरी जान पड़ता है। नई पीढ़ी और पिछली पीढ़ियों के बीच का अन्तर बढ़ने की बजाय निरन्तर कम हो, इसके लिए शिक्षा के बुनियादी मूल्यों का जतन करने की चुनौती शिक्षाजगत के सामने है। यह देखा जा सकता है कि साक्षरता की दर के लगातार बढ़ने के बावजूद इन

मूल्यों के रक्षण का संकट भी पैदा हो रहा है जो आने वाले समय में शिक्षा-दीक्षा के उदात्त सिद्धान्तों को गहराई तक प्रभावित कर सकता है। यदि आने वाली साक्षर पीढ़ियाँ इन मूल्यों से वंचित रहती हैं तो शिक्षण-प्रशिक्षण केवल एक तकनीकी पहचान बनकर रह जाएगा और मानवीय सम्बन्धों तथा मूल्यों का स्वरूप कुछ और ही होगा। लगता है कि विद्यार्थी को नियत किताबी शिक्षण-प्रशिक्षण के साथ-साथ आत्मिक स्तर पर भी गढ़ने की ज्यादा आवश्यकता होगी। यह चिन्ता इसलिए है कि कहीं न कहीं, किन्हीं कारणों के चलते शिक्षा के बुनियादी मूल्यों की रक्षा करने में हम कुछ पिछड़ते-से चले जा रहे हैं और शिक्षार्थी को व्यावहारिक स्तर पर गढ़ने में अपेक्षाओं के अनुरूप परिणाम से कुछ दूर भी होते जा रहे हैं। नतीजा हमारे सामने है। बात-बात पर झलकने वाला अहं, विनयशीलता का अभाव, राह चलते या ट्रैफिक के दौरान धीरज का अभाव, बार-बार अनुशासन और नियमों का भंग यहाँ तक कि सामान्य मसले पर हाथापाई, वाद-विवाद, कुतर्क आदि-आदि से क्या संकेत मिलता है? सवाल के साथ जुड़ी हुई चिन्ता बस यही है कि शिक्षा के क्षितिजों के विश्वव्यापी विकास के समानान्तर तथा उच्च साक्षरता-दर हासिल करने के बाद भी यदि इन सब चीजों में इजाफा होता है तो अन्य कारणों के साथ-साथ शिक्षा-दीक्षा के बुनियादी मूल्यों के जतन की भी जरूरत बरकरार रहेगी। इसके लिए समूचे शिक्षाजगत को वैश्विक स्तर पर कमर कसने की आवश्यकता से इनकार नहीं किया जा सकता। इससे जनरेशन गेप को भी कम करने में सहायता मिलेगी। यही शायद समूची मानवता के हित में भी होगा। क्योंकि, आदम जात को गढ़ने के लिए शिक्षा से बढ़िया कारगर उपाय और कोई नहीं, यह जगजाहिर है।

॥ अस्तु ॥

- मदनमोहन शर्मा

➤ **P.G. Department of Business Studies** organised a **One Day Workshop on UGC-NET in Commerce** on 8th May 2010. There were 22 participants in this workshop. Dr. P. K. Rathod, Professor and Head of the Business Studies Department gave a brief overview of NET and its necessity. Dr. Raju M. Rathod took two sessions on understanding basic structure of UGC-NET and Winning Strategy to crack NET. Dr. D. J. Karia from Mathematics Department provided basic overview of Mathematics portion. The Alumni Student of Department - Neha Acharya who cleared UGC SLET shared her experience.

➤ ઈન્ફલિબનેટ રિજીઓનલ ટ્રેનિંગ પ્રોગ્રામ ઓન લાયબ્રેરી ઓટોમેશન ઈન્ફલિબનેટ, અમદાવાદના સહયોગથી **ભાઈકાકા લાયબ્રેરીમાં** તા. ૧૭-૫-૨૦૧૦ થી તા. ૨૧-૫-૨૦૧૦ સુધીનો **તાલીમ કાર્યક્રમ** સંપન્ન થયો. આ કાર્યક્રમમાં સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના સંલગ્ન કોલેજોના ગ્રંથપાલશ્રીઓને તથા ભાઈકાકા ગ્રંથાલયના કર્મચારીગણને ઈન્ફલિબનેટ ટ્રેનિંગ પ્રોગ્રામ અન્વયે 'સોલ' સોફ્ટવેર - ૨.૦ના નવા વર્જનની તાલીમ ઈન્ફલિબનેટ, અમદાવાદના તજજ્ઞો દ્વારા આપવામાં આવી હતી. આ પાંચ દિવસના તાલીમ કાર્યક્રમનું ઉદ્ઘાટન સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના પૂર્વ કુલપતિ ડૉ. બી. જી. પટેલના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. આ સમારંભમાં ઈન્ફલિબનેટ, અમદાવાદના નિયામકશ્રી, ડૉ. જગદીશ અરોરા પધાર્યા હતા તેમજ હોસામાની ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. ડૉ. અરોરાએ 'સોલ' સોફ્ટવેરની ઉપયોગીતા વિશે માહિતી આપી હતી. તા. ૧૮-૫-૨૦૧૦ના રોજ ડૉ. અનિલકુમારે પ્રવચન આપ્યું હતું. તથા બીજા દિવસે ડૉ. મનોજકુમારે ઈન્ફલિબનેટ વિશે અને છેલ્લે દિવસે શ્રી યાત્રિક પટેલ દ્વારા પ્રવચન આપવામાં આવ્યું હતું. આ ઉપરાંત ડૉ. ડી. બી. ચોકસી તથા ડૉ. આર. એમ. રાઠોડે વ્યાખ્યાન આપ્યા હતા.

કાર્યક્રમની પૂર્ણાહૂતી તા. ૨૧-૫-૨૦૧૦ના રોજ કરવામાં આવી હતી. તાલીમાથીઓએ પાંચ દિવસની તાલીમનો પ્રતિભાવ આપ્યો હતો. ભાઈકાકા લાયબ્રેરીમાં સૌ પ્રથમવાર આવો તાલીમ કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો.

Research

Research Papers in the subject of '**Electronics**' published during the year 2004-2008 by **Dr. Gangadhar S. Biradar and his team** and submitted by Dr. Gangadhar S. Biradar, have been adjudged best for the award of "**Hari Ohm Ashram Prerit Harivallabhdas Chunilal Shah Research Endowment Prize**" for the Year 2008-2009. Accordingly a Cash Prize and Gold Medal both amounting to Rs. 10,000/- will be awarded to Dr. Gangadhar S. Biradar at the next Annual Convocation.

➤ **યુજીસી ઈન્ફોનેટ દ્વારા સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીને ૫૦૦૦થી વધુ ઈ-જર્નલનો એક્સેસ** આપવામાં આવે છે. છેલ્લા બે વર્ષથી **ભાઈકાકા ગ્રંથાલયમાં** લાયબ્રેરી ઓરિએન્ટેશન, વેબપોર્ટલ, યુઝર અવેરનેસ કાર્યક્રમ, જેવા કાર્યક્રમ યોજાતા રહે છે પરિણામે વિદ્યાર્થીઓ તેમજ ફેકલ્ટી અને સંશોધનકર્તાઓમાં તેના ઉપયોગ અંગેની જાણકારી તેમજ જિજ્ઞાસામાં ખૂબ જ વધારો જોવા મળ્યો છે.

૨૦૦૭માં ૧૭૬૮થી ૨૦૦૮માં વધીને ૩૧૩૭૭ તેમજ ૨૦૦૮માં તો ૬૫૯૧૫ સુધીનો આવા ઉપયોગનો વ્યાપ વધવા પામ્યો છે. જેનો સીધો ફાયદો સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીને યુજીસી તેમજ બીજી એજન્સી પાસેથી વધુ ફંડ મેળવવા તેમજ એકીડીટેશનમાં અવશ્ય જોવા મળશે અને યુનિવર્સિટીનું રેન્કિક સુધારવામાં પણ તેની મહત્વની ભૂમિકા હશે.

ભાઈકાકા ગ્રંથાલય-નોલેજ રિસોર્સ સેન્ટરના ગ્રંથપાલ ડૉ. મયંક જે. ત્રિવેદીના જણાવ્યા પ્રમાણે, કુલપતિશ્રી તેમજ યુનિવર્સિટી સત્તા મંડળ અને ભાઈકાકા લાયબ્રેરીના સર્વ સ્ટાફના સહકાર સાથે આ સિદ્ધિ મેળવી શકાઈ છે.

જે ડેટા બેઝનો ઉપયોગ થયો છે, તેમાં અમેરિકન કેમીકલ સોસાયટી, અમેરિકન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફીઝીક્સ, એન્યુઅલ રીવ્યુઝ, બ્લેકવેલ પબ્લિશીંગ, કેમ્બ્રિજ યુનિવર્સિટી પ્રેસ, એલ્સવીયર સાયન્સ, ઈમેર્લ્ડ, આઈ.એસ.એલ.ડી. ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફિઝીક્સ, જેસીસીસી જેસ્ટોર, મેથ સાયન્સનેટ, નેચર ઓક્સફર્ડ યુનિવર્સિટી પ્રેસ, પોર્ટલેન્ડ પ્રેસ, પ્રોજેક્ટ ઈકવલીડ, પ્રોજેક્ટ મ્યુસ, રોયલ સોસાયટી ઓફ કેમિસ્ટ્રી, એસ.આઈ.એ.એન. સ્પ્રીંગરલીક અને ટેઈલર એન્ડ ટ્રાન્ઝીસનો સમાવેશ થાય છે. ભારતભરની તમામ યુનિવર્સિટીઓમાં ઈ-રિસોર્સના ઉપયોગની દૃષ્ટિએ સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી ૩૩મા સ્થાને રહેલ છે. અને સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યમાં બીજું સ્થાન પ્રાપ્ત કરેલ છે.

આમ ભાઈકાકા લાયબ્રેરી સંશોધનનું મોટું સ્રોત બની રહી છે.

એક અપીલ...

શીલ શ્રુતમ્ આપણા સૌનું છે. એમાં આપણે સૌ જરૂર સહયોગ કરીએ. પોતાની કોલેજ, અનુસ્નાતક વિભાગ, કેમ્પસમાં યોજાતા વ્યાખ્યાનો, પરિસંવાદ ઇત્યાદિ જેવી નોંધપાત્ર ઘટનાઓ, કેમ્પસ પરિવારમાં જોડાતા નવા સભ્યો, વિદાય લેતા પરિવારજનો અંગેની જાણકારી જરૂર મોકલો...

સંપર્ક સૂત્ર : **પરમ પાઠક**, અનુસ્નાતક ગુજરાતી વિભાગ, માનવવિદ્યા ભવન, સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, વલ્લભ વિદ્યાનગર.

▶ માધવ એજ્યુકેશન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ સંચાલિત **એઈસ કોલેજ ઓફ મેનેજમેન્ટ એન્ડ ટેકનોલોજી** ખાતે ૨૮ જૂન ૨૦૧૦ના રોજ **ઓરિએન્ટેશન (અભિમુખતા) કાર્યક્રમ** યોજાયો હતો. એમા મુખ્ય મહેમાન તરીકે સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીની કોમર્સ ફેકલ્ટીના ડીન અને બિઝનેસ સ્ટડીઝ ડિપાર્ટમેન્ટના વડા ડૉ. પી. કે. રાહોડ અને આજ ડિપાર્ટમેન્ટના પ્રોફેસર ડૉ. સંદીપ કે. ભટ્ટ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. પ્રો. રાહોડે વિદ્યાર્થીઓને યોઈસ બેઝડ ક્રેડિટ સીસ્ટમ અંગે અને પ્રો. ભટ્ટે ઉચ્ચ શિક્ષણમાં ગુણવત્તા માપદંડ અંગે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. આ પ્રસંગે એઈસ એજ્યુકેશન કેમ્પસના ડાયરેક્ટર શ્રી પુલક મુકર્જી ખાસ હાજર રહ્યા હતા. કાર્યક્રમનું સંચાલન કોલેજના કાર્યકારી આચાર્યશ્રી ચિરાગ સી. રાવલે કર્યું હતું.

▶ શ્રી રામકૃષ્ણ સેવા મંડળ સંચાલિત **આણંદ કોમર્સ કોલેજમાં તાજેતરમાં સ્વર્ણમ ગુજરાત અંતર્ગત** સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના અનુસ્નાતક ગુજરાતી વિભાગના વડા અને જાણીતા સાહિત્યકાર પ્રો. ભગીરથ બ્રહ્મભટ્ટનું **‘ગુજરાતની સંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય’** અંગે પ્રવચન યોજાયું હતું. કાર્યક્રમનું સંચાલન પ્રા. ટી. એન. યોધરીએ કર્યું હતું.

▶ શ્રી રામકૃષ્ણ સેવા મંડળ સંચાલિત **આણંદ એજ્યુકેશન કોલેજમાં** ૨૬ જૂન ૨૦૧૦ના રોજ બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વવિદ્યાલયના આણંદ કેન્દ્રના સંચાલિકા બ્રહ્માકુમારી ગીતાબહેનનું **‘સો કરોડ મિનિટ શુભભાવના બેંક પ્રોજેક્ટ’** અંગે પ્રવચન યોજાયું હતું.

▶ સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી મ્યુઝીયમ ખાતે ૭ જૂન ૨૦૧૦ના રોજ **‘અભ્યાસ વર્તુળ’ની સભા** યોજાઈ હતી. એમાં સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના ગણિતશાસ્ત્રના નિવૃત્ત પ્રોફેસર એમ.એચ. વસાવડાએ **‘માધ્યમની ભાષા અને ભાષાનું માધ્યમ’** વિષય પર વક્તવ્ય આપ્યું હતું. આ સભામાં વલ્લભવિદ્યાનગરના પ્રબુદ્ધ નાગરિકો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

▶ શ્રી રામકૃષ્ણ સેવા મંડળ સંચાલિત **આણંદ એજ્યુકેશન કોલેજમાં** ૧૮ જૂન ૨૦૧૦ના રોજ **પ્રવેશોત્સવ** યોજાયો હતો. આ પ્રસંગે સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીના અનુસ્નાતક શિક્ષણ વિભાગના અધ્યક્ષ પ્રો. ડૉ. મહેશચંદ્ર યાજ્ઞિકે વિદ્યાર્થીઓને આશીર્વાચન પાઠવ્યા હતા. કાર્યક્રમનું સંચાલન ડૉ. ધીરજ પરમારે કર્યું હતું.

▶ સરદાર પટેલ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત **એન.એચ. પટેલ કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન** ખાતે તાજેતરમાં **પ્રવેશોત્સવ** યોજાયો હતો. આ પ્રસંગે ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી અને માનદમંત્રી શ્રી ભીખુભાઈ પટેલ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

▶ શ્રી રામકૃષ્ણ સેવા મંડળ સંચાલિત **આણંદ એજ્યુકેશન કોલેજ** ખાતે **શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ માટે વિદ્યાર્થી મંડળની રચના** કરવામાં આવી છે.

▶ **ભાઈકાકા ગ્રંથાલયમાં સ્વીપર તરીકે ફરજ બજાવતા શ્રી કેશુભાઈ હરિજન તાજેતરમાં વયોચિત નિવૃત્ત થયા છે.** ગ્રંથાલય

પરિવારે શ્રી કેશુભાઈને પ્રેમભરી વિદાય આપી હતી. ગ્રંથાલય પરિવાર તરફથી સ્મૃતિચિહ્ન રૂપે એમને પેડેસ્ટલ પંખો આપવામાં આવ્યો હતો. ગ્રંથાલય પરિવાર વતી ગ્રંથપાલ શ્રી મયંક ત્રિવેદીએ શ્રી કેશુભાઈનું શેષ જીવન નિરામય બની રહે એવી શુભેચ્છા પાઠવી. આ પ્રસંગે સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી વહીવટી કર્મચારી મંડળના પ્રમુખ પ્રકાશભાઈ ઈનામદાર અને મંત્રી ભરત ગઢવી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

શ્રી અરવિન્દ દર્શન અધ્યયન શિબિર

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીની કેટલીક તેજસ્વી પરંપરાઓ છે. આ પરંપરાઓનું સતત જતન થયું છે. એટલું જ નહીં સમય જતાં એમાં નવાં નવાં આયામો ઉમેરાતાં એ ઉત્તરોત્તર ઉત્તમ બની રહી છે. આવી પરંપરાઓમાં છેલ્લા અઢી દાયકાથી પ્રતિવર્ષ યોજાતી શ્રી અરવિન્દ દર્શન અધ્યયન શિબિર મુખ્ય છે. પોંડિચેરી ખાતે આવેલા શ્રી અરવિન્દ આશ્રમ ખાતે યોજાતી ખાતે યોજાતી આ શિબિરનો હેતુ છે શિબિરાર્થીઓને દિવ્ય જીવન પ્રત્યે અભિમુખ કરી એમના ચારિત્ર્યનું ઘડતર કરવું.

આ શિબિર હાલ શ્રી અરવિન્દ ચેર ઓફ ઈન્ટીગ્રલ સ્ટડીઝના ઉપક્રમે યોજાય છે. એમાં વલ્લભ વિદ્યાનગરના શ્રી અરવિન્દ સાધના કેન્દ્રનો સહયોગ પ્રાપ્ત થાય છે. શિબિર માટે વિદ્યાર્થીઓની પસંદગીની પ્રક્રિયા ડિસેમ્બર-૨૦૦૯થી આરંભાઈ હતી. ૩૫૩ મુલાકાત, એકાધિક અભિમુખતા શિબિર ઈત્યાદિ દ્વારા શિબિરાર્થીઓની પસંદગી આવી હતી.

તાજેતરમાં ૨૬ મે ૨૦૧૦ થી ૪ જૂન ૨૦૧૦ દરમિયાન દશ દિવસ માટે શ્રી અરવિન્દ આશ્રમ, પોંડિચેરી ખાતે આ શિબિર યોજાઈ ગઈ. એમાં વિનયન, શિક્ષણ, વાણિજ્ય, વિજ્ઞાન અને હોમિયોપેથી વિદ્યાશાખાના સ્નાતક કક્ષાના ૧૨ અને અનુસ્નાતક કક્ષાના ૧૨ એમ કુલ ૨૪ વિદ્યાર્થીઓ જોડાયા હતા. એમાં ૯ વિદ્યાર્થીઓનો સમાવેશ થયો હતો.

શિબિરમાં શરીર, પ્રાણ, મન અને અંતરાત્માની કેળવણી બાબતે સહચિંતન થયું હતું. આ માટે શ્રીમાતાજીના પુસ્તક ‘ચાર તપસ્યાઓ અને ચાર મુક્તિ’નો આધાર લેવાયો હતો. વળી શ્રી અરવિન્દ આશ્રમના પરિષ્ઠ સાધકો સાથે મુલાકાતો યોજાઈ હતી. એમાં શ્રી અરવિન્દ આશ્રમ, પોંડિચેરીના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી મનોજ દાસ ગુપ્તા, મેજર જનરલ (નિવૃત્ત) કે. કે. તિવારી, ચમનલાલ ગુપ્તા, કિંકુ રેડ્ડી, શ્રદ્ધાણુ રાનડે, સમ્પદાનંદ, સુધા સુન્દરમ્ તેમજ સૈકત સેનનો સમાવેશ થયો હતો. શિબિરના ભાગરૂપે પોંડિચેરી પાસે નિર્માણ પામી રહેલી દિવ્ય ઉષાનગરી *ઓરોવિલ*ની એક દિવસ મુલાકાત લીધી હતી. વળી, શ્રી અરવિન્દ આશ્રમના વિવિધ વિભાગો તેમજ વાઈલ્ડ સ્પીસીસ પ્રીઝર્વેશન, કન્ઝર્વેશન એન્ડ રીસર્ચ સેન્ટરની પણ શિબિર દરમિયાન મુલાકાત લીધી હતી. શિબિરમાં રોજ પ્રાણાચમ, ધ્યાન, વર્ક ઓફરિંગ જેવા કાર્યક્રમો પણ યોજાતા હતા.

શિબિરના સંયોજનની કામગીરી ડૉ. ભાલેન્દુ વેષ્યાવ (ચેર પર્સન, શ્રી અરવિન્દ ચેર) અને ડૉ. પરમ પાઠકે સંભાળી હતી. શિબિરના ફોલોઅપ માટે આગામી સપ્ટેમ્બર માસના બીજા અઠવાડિયામાં ધરમપુર ખાતે એક પુનર્મિલન પણ યોજાઈ રહી છે.

Hari Ohm Ashram Prerit Bhaikaka Inter-University Smarak Trust Prizes
for the year 2008-2009

Sr.	Name & Institute	Subject & Topic
1.	<p>(I) Dr. Farzin M. Parabia Lecturer, Ashok & Rita Patel Institute of Integrated Study & Research in Bio technology & Allied Sciences</p> <p>(II) Dr. Bharat Gami, Ahmedabad</p> <p>(III) Dr. I. L. Kothari B.R.D. School of Bioscience, SPU, V. V. Nagar</p> <p>(IV) Dr. J.S.S. Mohan Professor, BRD School of Bioscience SPU, V. V. Nagar</p> <p>(V) Prof. Minoo H. Parabia Professor, Department of Bioscience Veer Narmad South Gujarat University, Surat</p>	<p>Agriculture Science - "<i>Effect of plant growth regulators on in vitro morphogenesis of Leptadenia reticulata (Retz.) W. & A. from nodal explants</i>"</p>
2.	<p>(I) Dr. Jenabhai B. Chauhan Reader, Ashok & Rita Patel Institute of Integrated Study & Research in Biotechnology & Allied Sciences</p> <p>(II) Dr. Rajeshkumar Patel Scientist-III, Meerut</p> <p>(III) Shri K.M. Singh Research Scholar Animal Biotechnology Laboratory Vaterinary College, Anand Agri. University, Anand</p> <p>(IV) Shri K. J. Soni Research Associate, Neem Biocide Hadgood, Anand</p>	<p>Vaterinary Science and Animal Husbandry - "<i>Identification of late replicating x-chromosome in a Hf crossbred calf with sex chromosome Aneuploidy (61, xxy)</i>"</p>
3.	<p>(I) Dr. Subhash J. Bhatt Prof. & Head, Dept. of Mathematics SPU, V. V. Nagar</p> <p>(II) Dr. Atsushi Inoue Professor, Dept. of Applied Mathematics Fukuoka University, Japan</p>	<p>Mathematics - "<i>Limit algebras of differential forms in non-commutative geometry</i>".</p>
4.	<p>(I) Dr. Jayesh B. Shah Lecturer, Dept. of Statistics R. J. Tibrewal College of Commerce Ahmedabad</p> <p>(II) Dr. M. N. Patel Professor Dept. of Statistics, School of Sciences Gujarat University, Ahmedabad</p>	<p>Statistics- "<i>Bayes Estimation of Shift point in Geometric Sequence</i>"</p>

Sr.	Name & Institute	Subject & Topic
5.	<p>(I) Ms. Anita Gharekhan Lecturer, C. U. Shah Science College Ahmedabad</p> <p>(II) Shri Siddharth Arora Student, PRL, Ahmedabad</p> <p>(III) Shri K.B. K Mayaa Student, PRL, Ahmedabad</p> <p>(IV) Dr. P. K. Panigrahi Professor, Indian Institute of Science Education and Research, Kolkata</p> <p>(V) Dr. M. B. Sureshkumar Reader, Dept. of Physics, Faculty of Science M. S. University of Baroda, Vadodara</p> <p>(VI) Dr. Asima Pradhan Associate Professor Indian Institute of Technology Kanpur</p>	<p>Physics- <i>"Characterizing breast cancer tissues through the spectral correlation properties of polarized fluorescence"</i></p>
6.	<p>(I) Dr. Kamala K. Vasu Head, Dept. of Medicinal Chemistry B. V. Patel Pharmaceutical Education and and Research Development (PERD) Centre Ahmedabad</p> <p>(II) Dr. Jitendra C. Kalia Dept. of Medicinal Chemistry B. V. Patel Pharmaceutical Education and Research Development (PERD) Centre Ahmedabad</p> <p>(III) Dr. Arshi B. Baraiya Dept. of Medicinal Chemistry B. V. Patel Pharmaceutical Education and Research Development (PERD) Centre Ahmedabad</p> <p>(IV) Dr. V. Sudarsanam Dept. of Medicinal Chemistry B. V. Patel Pharmaceutical Education and Research Development (PERD) Centre Ahmedabad</p>	<p>Chemistry - <i>"A facile synthesis of structurally novel 1-aryl-2-arylamino-4-alkyl/phenyl-5-aryl-1H-imidazoles form amidinothiureas."</i></p>
7.	<p>(I) Dr. Jayantilal D. Joshi Professor (Retd.), Dept. of Chemistry SPU, V. V. Nagar</p> <p>(II) Dr. M. M. Patel Ph.D Student Dept. of Chemistry SPU, V. V. Nagar</p>	<p>Industrial Polymer Chemistry- <i>"Thermal, Catalytic, Anti microbial and Chelating Aspects of Phenolic Resin and its Polchelates with f-Block Elements"</i></p>

Sr.	Name & Institute	Subject & Topic
	(III) Dr. M. A. Kapadia PhD Students Dept. of Chemistry SPU, V.V. Nagar	
8.	(I) Dr. M. N. Patel Reader, Department of Chemistry SPU V. V. Nagar	Coordination Chemistry- " <i>Five-coordinated oxovanadium (IV) complexes derived from amino acids and ciprofloxacin : Synthesis, spectral, antimicrobial and DNA interaction approach</i> "
	(II) Dr. S. H. Patel Research Student Dept. of Chemistry SPU, V.V. Nagar	
	(III) Dr. M. R. Chhasatia Research Student Dept. of Chemistry SPU, V.V. Nagar	
	(IV) Dr. P. A. Parmar Research Student Dept. of Chemistry SPU, V.V. Nagar	
9.	(I) Dr. Mukund Chandra Thakur Lecturer, Ashok & Rita Patel Institute of Integrated Study & Research in Biotechnology and Allied Science New V. V. Nagar	Botany- " <i>Ulva taeniata (Setchell) Setchell et Gardner: A taxon new to Indian seaweed flora</i> "
	(II) Dr. Vaibhav A. Mantri Scientist Discipline of Marine Biotechnology & Ecology CSMCRI Central Salt & Marine Chemicals (CSIR) - Bhavnagar	
	(III) Dr. C. R. K. Reddy Senior Scientist Discipline of Marine Biotechnology & Ecology CSMCRI Bhavnagar	
	(IV) Prof. Bhanath Jha Dr. Director & Head Discipline of Marine Biotechnology & Ecology CSMCRI Bhavnagar	
10.	(I) Dr. A. V. R. L. Narasimhacharya Professor B.R.D. School of Biosciences SPU, V.V. Nagar	Zoology & Fisheries- " <i>Asparagus Root Regulates Cholesterol Metabolism and Improves Antioxidant Status in Hypercholesteremic Rats</i> "

Sr.	Name & Institute	Subject & Topic
(II)	Mr. Nishant P. Visavadiya Research Fellow Graduate Center for Nutritional Sciences, University of Kentucky - USA	
11. (I)	Ms. Neeta R. Dave Lecturer, Dept. of Home Science Sardar Patel University Vallabh Vidyanagar	Home Science- <i>"Effect of fresh wheatgrass juice on plasma antioxidant status of geriatric population"</i>
(II)	Miss Bhoomi Sharma Student, Dept. of Home Science SPU, V.V. Nagar	
(III)	Mr. Tarak Parekh Student, Dept. of Home Science SPU, V.V. Nagar	
(IV)	Dr. V. H. Patel Reader, Dept. of Home Science SPU, V.V. Nagar	
(V)	Dr. Rema Subhash Head, Dept. of Home Science SPU, V.V. Nagar	
12. (I)	Dr. Shanjay M. Yadav Senior Lecturer Dept of Civil Engineering S.V. National Institute of Technology Surat	Civil Engineering- <i>"Bad Lad Equation based on Alluvial River Data India"</i>
(II)	Dr. Bhagwan K. Samtani Professor & Head Dept. of Civil Engineering S.V. National Institute of Technology Surat	
13. (I)	Dr. Bhavesh R. Bhalji Head, Dept. of Electrical Engineering ADIT Engineering College New Vallabh Vidyanagar	Electrical & Electrical Engineering- <i>"High Resistance faults on Two Terminals Parallel Transmission line Analysis Simulation studies and an Adaptive Distance Relaying Scheme"</i>
(II)	Dr. R. P. Maheshwari Professor, Dept. of Electrical Engineering Indian Institute of Technology - Roorkee	
14. (I)	Prof. C. J. Panchal Reader, Applied Physics Department M. S. University of Baroda, Vadodara	Electronics Science- <i>"Barrier inhomogeneities in Au/CdSe thin film Schottky Diodes"</i>
(II)	Dr. M. S. Desai Reader, Applied Physics Department Faculty of Technology & Engineering M. S. University of Baroda Vadodara	

Sr.	Name & Institute	Subject & Topic
	(III) Dr. K. J. Patel Reader Fellow, Applied Physics Department Faculty of Technology & Engineering M.S. University of Baroda, Vadodara	
	(IV) Dr. Naresh Padha Professor, Dept. of Physics and Electronics University of Jammu Jammu (Tawi)	
	(V) Dr. V. A. Kheraj Lecturer Dept. of Physics SVNIT, Ichchhanath, Surat	
15.	(I) Prof. Pinakin C. Dhandukia Lecturer, Ashok & Rita Patel Institute of Integrated Study & Research in Biotechnology and Allied Sciences New Vallabh Vidyanagar	Instrumentation- " <i>Seperation and Quantitation of Jasmonic Acid using HPTLC</i> "
	(II) Dr. Vasudev R. Thakar Lecturer, B.R.D. School of Biosciences SPU, V. V. Nagar	
16.	(I) Dr. Rashmin B. Patel Lecturer, A.R. College of Pharmacy and G.H. Patel Institute of Pharmacy Vallabh Vidyanagar	Pharmacy- " <i>Simultaneous estimation of Acetylsalic Acid and Clopidogreal bisulfate in Pure Power and Tablet Formulation by High Performance Column Liquid Chromatography and High Performance Thin Layer Chromatography</i> "
	(II) Mrs. Mrunali R. Patel Lecturer, Indukaka Ipcowala College of Pharmacy New Vallabh Vidyanagar	
	(III) Dr. Kashyap K. Bhatt Principal, Indukaka Ipcowala College of Pharmacy, New Vallabh Vidyanagar	
	(IV) Dr. Madhira B. Shankar Lecturer, A.R. College of Pharmacy and G.H. Patel Institute of Pharmacy Vallabh Vidyanagar	
17.	(I) Dr. Ajay Agarwal Lecturer Shri Jayendrapuri Arts and Science College	Materials Science- " <i>Electrical Properties and Surface Microtopographic Studies of Tungsten Disulfide Single Crystals Grown by CVT Technique</i> "
	(II) Dr. Sunil Chaki Reader, Dept. of Physics SPU, V. V. Nagar	
18.	(I) Dr. Dipti M. Shah Reader, G.H. Patel Postgraduate Dept of Computer Science and Technology SPU, V. V. Nagar	Computer Science & Computer Engineering- " <i>Multilingual Multimedia aids for healthcare: A case study of HIV</i> "
	(II) Dr. S.M. Patel (Retd.) Head, Dept. of Computer Science SPU, V. V. Nagar	

એકવીસમી સદી, જ્ઞાનની સદી

એકવીસમી સદી એ જ્ઞાનની સદી છે. મુખ્યમંત્રીશ્રી નરેન્દ્ર મોદીનું એવું સ્વપ્ન છે કે સ્વર્ણમ ગુજરાતે આપણે સૌ એવો સંકલ્પ કરીએ કે આપણાં સૌમાં જ્ઞાનની એક અમાપ, અભૂતપૂર્વ ભૂખ ઉઘડે. જ્ઞાન શક્તિનાં યુગમાં વાંચન એ માનવજીવનના વિકાસ માટે ઘણો મોટો આધાર છે. સારાં પુસ્તકો સાચે માર્ગે દોરી પ્રકાશ બતાવે છે. જ્ઞાન મેળવવું એ આત્માની ભૂખ છે અને તે વાંચનથી સંતોષાય છે. પુસ્તકોમાં આત્મા હોય છે જે કદી નાશ પામતો નથી. ગ્રંથ વગરનું ઘર આત્મા વગરના શરીર જેવું છે. વાચન માનવીને કેળવે છે. ઘડે છે. વાંચન માનવીની ક્ષિતિજોને વિસ્તારે છે. વાંચન સંસ્કાર એ આપણાં ૧૬ સંસ્કાર જેવો જ અગત્યનો સંસ્કાર છે. આજે આપણી અનેક મર્યાદાઓનું મૂળ વિચારશૂન્યતામાં છે અને વિચારશૂન્યતા વાચનના અભાવને કારણે પેદા થાય છે.

આવનારા વર્ષોમાં આપણું ભારત વિશ્વનું શ્રેષ્ઠ રાષ્ટ્ર બને અને ગુજરાત એમાં નેતૃત્વ અને પ્રેરણા પૂરી પાડે એ માટે આપણને સાચા માર્ગે વરેલી વિચારક્રાંતિની જરૂર છે. આપણને નવસંસ્કાર યુક્ત અને અનુઆધુનિક સંસ્કૃતિની જરૂર છે. આમ તો સંસ્કૃતિના નિયોડ અને ઇતિહાસના પૃથ્થકરણમાંથી ઘણાં યુગપરિવર્તનકારી ગ્રંથો લખાયા છે. તો નવા યુગની વધામણી આપતા દેશ કાળની સીમાને ઓળંગી જતાં પુસ્તકો પણ ચિંતકોએ વિશ્વને ચરણે ધર્યાં છે. પરંતુ વિચારશૂન્યતાને કારણે સમાજમાં વિચાર દારિદ્ર્ય પ્રવર્તી આમૂલ સામાજિક, રાષ્ટ્રીય અને વૈચારિક પરિવર્તન. *વાંચે ગુજરાત* એ માટેનો એક અભિનવ પ્રયોગ છે; જે છેલ્લા કેટલાંક વર્ષોથી નવસારીમાં સયાજી લાયબ્રેરી દ્વારા સફળતાપૂર્વક ચાલી રહ્યો છે.

આપણા મુખ્યમંત્રીશ્રી નરેન્દ્ર મોદી એવું ઇચ્છે છે કે દરેક ગુજરાતવાસી ખૂબ વાંચતો થાય, વિચારતો થાય અને વિકસતો થાય અને એ જ *વાંચે ગુજરાત*નો મૂળભૂત હેતુ છે.

વાંચે ગુજરાત એ મા સરસ્વતીનો મહાઉત્સવ છે.

વાંચે ગુજરાત એ ગ્રંથદેવતાનું તર્પણ છે.

વાંચે ગુજરાત એ આવનારી પેઢીના જીવનઘડતર અને સંસ્કારઘડતરનો અશ્વમેધ યજ્ઞ છે.

વાંચે ગુજરાત એ માણસ વાવવાનો પ્રયોગ છે.

બાળકોમાં વાંચન સંસ્કારના બીજ રોપાય તેમજ બાળકોને વાંચન પ્રેરણા થાય. પુસ્તકો વાંચવાની અભિરૂચિ કેળવાય અને વાંચનની ટેવ પડે.

વાચન હેતુલક્ષી અને ધ્યેયલક્ષી બને.

બાળક પોતાના જીવનનું ધ્યેય નક્કી કરે.

વિચારપ્રેરક પુસ્તકોના વાચન, અધ્યયન અને અનુશીલન દ્વારા સામાજિક અને રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન માટે વિચારક્રાંતિના શ્રીગણેશ કરીએ.

ગુજરાતભરની શાળા/કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકો તો ખૂબ ખૂબ વાંચશે જ, પરંતુ તમામ નાગરિકો પણ ખૂબ ખૂબ વાંચશે.

ગ્રંથાલયો અને સ્પૅરિયલ સેવાભાવી સંસ્થાઓ પણ મહત્વનું યુગ પરિવર્તનકારી યોગદાન કરશે.

ગુજરાતના ગામડે-ગામડે અને શહેરોમાં શેરી-શેરીએ નવા ગ્રંથાલયોની અને ગ્રંથમંદિરોની સ્થાપના થાય અને હાલના ગ્રંથાલયોનું સશક્તિકરણ થાય.

ચાલો આપણે સૌ, ગુજરાતીઓ વિશ્વની સૌથી વધુ વાંચનારી પ્રજા તરીકે ઓળખાઈએ.

ચાલો આપણે *વાંચે ગુજરાત* દ્વારા ગુજરાતને ભારતનું વાચન પાટનગર અને ભારતનું જ્ઞાન પાટનગર બનાવીએ.

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ દ્વારા વાંચવા માટે સૂચવેલા-ચૂટેલાં પુસ્તકોની યાદી :

નં.	પુસ્તકનું નામ	લેખકનું નામ
૧.	સરસ્વતીચંદ્ર (સંક્ષેપ)	ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
૨.	ગુજરાતનો નાથ	ક.મા. મુનશી
૩.	સમુદ્રાન્તિકે	દ્યુવ ભટ્ટ
૪.	દરિયાલાલ	ગુણવંતરાય આચાર્ય
૫.	વાંસનો અંકુર	દીરુબેન પટેલ
૬.	છાવણી	દીરેન્દ્ર મહેતા
૭.	સોરઠ તારાં વહેતાં પાણી	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૮.	હિરેન્દ્રની વાતો	રા.વિ. પાઠક
૯.	તણખા મંડળ	ધૂમકેતુ
૧૦.	શતરૂપા	સંપાદન
૧૧.	મને કેમ વીસરે	નારાયણ દેસાઈ
૧૨.	ઘડતર અને ચણતર	નાનાભાઈ ભટ્ટ
૧૩.	મારા અનુભવો	સચિદાનંદ સ્વામી
૧૪.	માણસાઈના દીવા	ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૫.	મરક મરક	રતિલાલ બોરીસાગર
૧૬.	‘પ્રિયદર્શી’ની વિનોદ વાર્તાઓ	મધુસૂદન પારેખ
૧૭.	જયોતિન્દ્ર તરંગ	જયોતિન્દ્ર દવે
૧૮.	મહમ્મદ માંકડની વાર્તાઓ	અશમા માંકડ
૧૯.	મિથ્યાભિમાન	દલપતરામ
૨૦.	રાઈનો પર્વત	રમણભાઈ નીલકંઠ
૨૧.	ગુલાબી આરસની લગ્ગી	હરિકૃષ્ણ પાઠક
૨૨.	બત્રીસ પૂતળીની વેદના	ઈલા આરબ મહેતા
૨૩.	ગિજુભાઈની બાળવાર્તાઓ	ગિજુભાઈ
૨૪.	વિનોદની નજરે	વિનોદ ભટ્ટ
૨૫.	શેરખાન	વિજયગુપ્ત મોર્ય
૨૬.	બકોર પટેલની વાતો (સેટ)	હરિપ્રસાદ વ્યાસ
૨૭.	વાર્તા ઉમંગ	ચશવંત મહેતા

૨૮.	અંકેર ગંડેરી	રતિલાલ નાયક	૭૧.	ગુલાબદાસ બ્રોકરની વાર્તાઓ	ગુલાબદાસ બ્રોકર
૨૯.	મારી લોકચાત્રા	ભગવાનદાસ પટેલ	૭૨.	જનાન્તિકે	સુરેશ જોશી
૩૦.	ભારેલો અગ્નિ	૨. વ. દેસાઈ	૭૩.	ભુંસાતાં ગ્રામચિત્રો	મણિલાલ હ. પટેલ
૩૧.	પ્રિયજન	વીનેશ અંતાણી	૭૪.	લાડુની જાત્રા અને બીજી વાતો	રમણલાલ સોની
૩૨.	ગાંઠ છૂટ્યાની વેળા	વર્ષા અડાલજી	૭૫.	મોહન પરમારની વાર્તાઓ	સં. રાધેશ્યામ શર્મા
૩૩.	સોંદર્યની નદી નર્મદા	અમૃતલાલ વેગડ	૭૬.	હેલો સૂર્યા	હરેશ નાગ્રેયા
૩૪.	નામરુપ	અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ	૭૭.	બાપા વિશે	લાભશંકર ઠાકર
૩૫.	બિલ્લો ટિલ્લો ટચ	ગુણવંત શાહ	૭૮.	મનહર અને મોટી	મનહર મોટી
૩૬.	અમર ગઝલો	સં. રાજેશ વ્યાસ	૭૯.	મળે ના મળે	આદિલ મન્સૂરી
૩૭.	અમર ગીત	સં. ચન્દ્રકાન્ત શેઠ	૮૦.	સત્યના પ્રયોગો	ગાંધીજી
૩૮.	દેવોની ઘાટી	ભોળાભાઈ પટેલ	૮૧.	હિમાલયનો પ્રવાસ	કાકાસાહેબ કાલેલકર
૩૯.	ક્રોણાચાર્યનું સિંહાસન	બકુલ ત્રિપાઠી	૮૨.	હિન્દ સ્વરાજ-એક અધ્યયન	કાન્તિ શાહ
૪૦.	જટાયુ	સિતાંશુ મહેતા	૮૩.	ગીતા પ્રવચન	વિનોબા
૪૧.	શિયાળાની સવારનો તડકો	વાડીલાલ ડગલી	૮૪.	આપણી અણમોલ સંપદા	અશ્વિન મહેતા
૪૨.	ધૂળમાંની પગલીઓ	ચન્દ્રકાન્ત શેઠ	૮૫.	શિક્ષણમાં અંગ્રેજીનું સ્થાન	વિનોબા
૪૩.	અહો કેટલી સુંદર	રજનીકાન્ત પંડ્યા	૮૬.	બ્રહ્માંડ દર્શન	પંકજ જોશી
૪૪.	લઘુકથા સંચય	સં. મોહનલાલ પટેલ	૮૭.	સોમતીર્થ	રઘુવીર ચૌધરી
૪૫.	આપણી કવિતા સમૃદ્ધિ	ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાલા	૮૮.	અપરાજિતા	પ્રીતિ સેનગુપ્તા
૪૬.	મારો અસબાબ	જનક ત્રિવેદી	૮૯.	શેરી	દિગ્વીશભાઈ મહેતા
૪૭.	મહારાજના મુખેથી અને બીજી વાતો	સાં. જે. પટેલ	૯૦.	અનુભવની એરણ પર	મનસુખ સદ્યા
૪૮.	કવિતા એટલે આ	રમેશ પારેખ	૯૧.	છેલ્લું ફરમાન	ઈવા ડેવ
૪૯.	શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર અને ગાંધી	કુમારપાળ દેસાઈ	૯૨.	ગઝલ સંહિતા-ભાગ ૧	રાજેન્દ્ર શુક્લ
૫૦.	સમયદ્રીપ	ભગવતીકુમાર શર્મા	૯૩.	જીવ	માય કિયર જયુ
૫૧.	સરોજ પાઠકની વાર્તાઓ	રમણ પાઠક	૯૪.	આંગળીયાત	જોસેફ મેકવાન
૫૨.	અંગત	રાવજી પટેલ	૯૫.	ગંગોત્રી	ઉમાશંકર જોષી
૫૩.	વનાંચલ	જયંત પાઠક	૯૬.	યુનિલાલ મડીયાની વાર્તા	સંપાદન
૫૪.	સુન્દરમનાં શ્રેષ્ઠ કાવ્યો	સં. ચં. શેઠ	૯૭.	પાદરના તિરથ	જયંતી દલાલ
૫૫.	કલાપીનાં કાવ્યો	સં. ચં. શેઠ	૯૮.	આયનો	શિરીષ પંચાલ
૫૬.	પ્રિયકાન્ત મણિયાર	સં. ચં. શેઠ	૯૯.	અંધારી ગલીમાં સફેદ ટપકાં	હિમાંશી સેલત
૫૭.	રાજેન્દ્ર શાહનાં કાવ્યો	સં. ધીરુ પારેખ	૧૦૦.	અમાસના તારા	કિશનસિંહ ચાવડા
૫૮.	ક્યાં	રમેશ પારેખ	૧૦૧.	ખરા બપોરે	જયંત ખત્રી
૫૯.	જાલકા	ચિનુ મોટી	૧૦૨.	Stay hungry, stay foolish	Rashmi Bansal
૬૦.	જનમટીપ	ઈશ્વર પેટલીકર	૧૦૩.	જીવન ઘડતર	ફાધર વાલેસ
૬૧.	દીપનિર્વાણ	દર્શક	૧૦૪.	આલ્કેમિસ્ટ	પોલો કોએલો
૬૨.	સાત પગલાં આકાશમાં	કુંદનીકા કાપડિયા	૧૦૫.	કર્ણ	સતિશ પંડ્યા
૬૩.	ચન્દ્રકાન્ત બક્ષીની વાર્તાઓ	ચન્દ્રકાન્ત બક્ષી	૧૦૬.	સાગર કિનારે	ભવેન પટેલ
૬૪.	ઘરતીની આરતી	સ્વામી આનંદ	૧૦૭.	One night at call centre	Chetan Bhagat
૬૫.	જીવરામ જોશી	જીવરામ જોશી	૧૦૮.	સત્ય	જયંત ગાડીત
૬૬.	બાપાની પીપર	કિરીટ દૂધાત			
૬૭.	ઝલક ઝલક	સુરેશ દલાલ			
૬૮.	પાંદડે પાંદડે ઝાકળ	મહેશ દવે			
૬૯.	ના છૂટકે	પત્રાલાલ પટેલ			
૭૦.	બદલાતી ક્ષિતિજ	જયંત ગાડીત			

Source : <http://www.vanchegujarat.in/guj/Default.aspx>

ચલતે ચલતે : ૬ - બૃહદારણ્યક ઉપનિષદ્

અસત્યો માંહેથી પ્રભુ પરમ સત્યે તું લઈજા...

ઊંડા અંધારેથી પ્રભુ પરમ તેજે તું લઈજા...

મહામૃત્યુમાંથી અમૃત સમીપે નાથ લઈજા...

કેમ કાંઈ અત્યારે પ્રાર્થના કરવા માંડ્યા... નવું શૈક્ષણિક વરસ શરૂ થયું એટલે કે ?

હા...પણ તને એ ખબર છે કે આતો ઉપનિષદનો જ એક મંત્ર છે.

ઉપનિષદનો મંત્ર તો સંસ્કૃતમાં ના હોય ?

સંસ્કૃતમાં જ હોય. પરંતુ આપણા પ્રેમભક્તિના રસ કવિ નહાનાલાલે કરેલો આ તો અનુવાદ છે.

શુ વાત કરો છો. આના તો સ્કૂલમાં ભણતા હતા ત્યારથી અમે રાગડા તાણતા હતા. પણ એ તો કહો મૂળ મંત્ર કયો છે ?

અસતો મા સત્ ગમય । તમસો મા જ્યોતિર્ગમય । મૃત્યોર્માઽમૃતંગમય ।

બરાબર. ઉપનિષદો તો તમે કહેલું એમ અનેક છે. એકસો આઠ તો સાચા. એમાંથી આ મંત્ર કયા ઉપનિષદમાં આવ્યો છે ?

બૃહદારણ્યક ઉપનિષદમાં.

આ ઉપનિષદમાં બીજું શું છે ?

આ ઉપનિષદમાં યાજ્ઞવલ્ક્યની કથા આવે છે.

ઉપનિષદમાં કથાઓ પણ છે ?

સંવાદો છે.

કેવા સંવાદો ?

પ્લેટોના સંવાદોની તો તને ખબર છે ને ?

હા, રિપબ્લિક અને બીજા એવા બધા અંગે સાંભળ્યું છે.

આ પણ એવા જ વિશ્વસાહિત્યના અમર સંવાદો છે.

યાજ્ઞવલ્ક્યવાળા સંવાદમાં શું છે ?

યાજ્ઞવલ્ક્યને તપ કરવા વનમાં જવું છે. એમને બે પત્ની છે. કાત્યાયની અને મૈત્રેયી. તેઓ પોતાની બધી સંપત્તિ આ બન્નેને વહેંચી દેવા માગે છે.

પછી ?

મૈત્રેયી પૂછે છે - જેનાથી અમરપદ ન મળે એ ધનને હું શું કરું ? કિમહં તેન કુર્યાં યેનાહં નામૃતાસ્યામ્ ।

વાહ... આપણે તો પેસો મારો પરમેશ્વર કરીયે, જ્યારે આ મૈત્રેયી તો...

હા. આ મંત્રમાં તો માનવજાતની અમૃતત્વ માટેની ઝંખના વ્યક્ત થઈ છે.

પછી તો યાજ્ઞવલ્ક્યમૈત્રેયીને અમૃતત્વનો ઉપદેશ આપે છે. પણ એ માટે તો મૂળ સુધી જવું પડે.

ગુજરાતીમાં આ બધું મળે છે ?

કેમ નહીં ? સસ્તું સાહિત્યવર્ધક કાર્યલયે એનો અનુવાદ પ્રગટ કરેલો છે.

તો તો હું વાંચીશ... ક્યાંથી મળે ?

આપણી ભાઈકાકા લાયબ્રેરી ઝુંદાબાદ...

અરજા તો હમ ચલતે હૈ...

- પરમ પાઠક

Subscribe Today

Annual

Students : Rs.10.00

Others : Rs.15.00

Institutions : Rs.100.00

Life

Faculty & Staff : Rs.200.00

Institutions & Individuals :

Rs.500.00

Lifetime Subscription in Foreign Exchange:

US\$ 100.00 € 75.00 £ 75.00

Contact: Publication Division, Bhaikaka Library
Vallabh Vidyanagar 388 120

Contribute Today

Sheel Shrutam welcomes readers' contributions in the form of news, views, ideas and information for publication. **Please send your contributions before 1st week of every month to Param Pathak, Department of Gujarati, Sardar Patel University, Vallabh Vidyanagar 388 120.**
Email: sheelshrutam@gmail.com

Book Post (Printed Matter)

If undelivered please return to :

The Registrar, Sardar Patel University, Vallabh Vidyanagar - 388 120, Gujarat - India

Sheel Shrutam : A Monthly Newsletter of Sardar Patel University, for Private Circulation.

Published by Registrar, Sardar Patel University, Vallabh Vidyanagar, 388 120

Computerised Type set / Designed and Printed at University Press, Vallabh Vidyanagar

Views expressed in this Newsletter do not necessarily reflect the official policy of the University.